

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 24. grudna 1886.

List 52.

Malo branja za Sveti večer.

Čez mogočnega velikana, kateri stoji med Švico in Italijo, pelje nevarna cesta, nevarna radi tega, ker je mnogo plazov in neviht. Tisoče potnikov je v prejšnjih časih naletelo smert, ko so čez ta hrib popotovali. Sedaj so naredili prerov in se lahko pelje po železnici skozi hrib.

Iz usmiljenja je prišlo tjekaj pred mnogo leti nekaj serčnih menihov — bili so že ob času Napoleona I tu —, in so zidali visoko gori na Št. Gothardu hospic, to je prenočišče za popotnike. Visoko gori v pustih verhovih živé menihi in zveršujejo dela usmiljenja s pomočjo miloserčnih darov iz raznih dežel. Pot do samostana so zaznamnjali s križi, palicami, s svarilnimi napisi in drugimi enakimi znamenji; v določenih daljavah nahajamo tudi zvonce, da zamore onemogli potnik pozvoniti in tako njihovo pomoč priklicati. Po noči in po dnevi pazijo menihi, ako ne bi morebiti kak človek njihove pomoči potreboval. Razun tega imajo pa še velike pse, kateri so posebno spretni v iskanji onemoglih potnikov. Ako najdejo merličev, jih ne pokopljejo, ampak izpostavijo jih v posebni shrambi; taka trupla zaradi velikega mraza ne gnijejo, ampak ostanejo, da se še vedno lahko spoznajo.

Po tej cesti je pred nekoliko leti, 24. grudna, korakala uboga vdova z dvema otrokoma pri 12 in 14. letih. Hotla je namreč z otrokoma priti iz Altdorf-a v Švici v Italijo, svojo domačijo, in ako mogoče, še do noči. Opiraje se na veliko palico, z zavojčekom na herbtu, hitela je kolikor mogoče po cesti navzgor.

Ker je ravno „angeljevo češenje“ zvonilo, postala je in molila z otrokoma. Otroka sta se potem med potjo veselo pomenkovala, kaj bode prinesel Jezušček za božično darilo, in sta imela sto in sto želj, katerih ne ene ne bi mogla spolniti jima mati. Pa kaj hočemo, kaj je znano otrokom, kolika žalost stariše marsikedaj muči.

Med tem se je jelo nebo temniti in oblaki so vedno nižje in nižje prihajali. Čas je urno bežal, postajalo je čedalje bolj tema.

Uboga vdova jela se je bati. Zdihovala je: „Bog nas varuj pred nevihto, predno dospemo do samostana; ako ne, doživeli smo zadnji Sveti večer.“

Otroka sta se bojzljivo oklenila matere.

„Ali vama je mraz, otroka?“

„O ne,“ odgovorila sta, „ampak lačna sva.“

„Rada vama verjamem, zrak je oster, in šli smo precej urno. Tu imata vsak kosec kruha.“ Posegla je v torbico in podala otrokom kruh.

„Ali ne bote tudi vi jedli?“ vprašala sta otroka mater.

„Nisem lačna,“ jima žalostno odgovori mati.

„Mati, ne bodite vendar žalostni; pravi deklica, čeravno smo revni, saj je bilo Dete Jezus tudi revno, ko je v jaslicah ležalo.“ Med tem jelo je hudo snežiti in mésti. tako, da se je le malo korakov dalje vidilo. Naši potniki morali so velikokrat obstati, nekaj, da so pogledali, kje je prava pot, nekaj pa, da so se oddahnili.

Tako so šli nekoliko časa dalje. — Mati je bila vedno bolj in bolj v strahu.

„Bog nas varuj,“ zdihuje mati in prime otroka za roke. „Ne more biti več daleč od samostana,“ tolaži otroka, katera sta imela vsled mraza, strahu in truda vse solzne oči. Sneg je pa vedno bolj in bolj naletoval in veter je vso pot zamedel, tako da niso mogli več naprej.

„Mati, pustite me malo zaspati, ker jaz ne morem več naprej,“ pravi Rezika. Ravno tako je bilo tudi Tončeku.

„Za Božjo voljo, ljuba otroka, ne zaspi, ker to bila bi vajina smert!“

„Pravični Bog,“ kliče ostrašena mati, „usmilili se matere in njenih ubogih sirót!“

A vendar je bilo vse zastonj. Kam hoče v taki temi pri tako hudem viharji? Nič drugzega se ne vidi ko oblaki, sneg in léd.

„O mati, dajmo malo počivati!“

„O Bog, otroka vidva bi takoj umerla! Presveta Devica Marija, poglej vendar na ubogo mater; pomisli, kako si bila zapuščena nocojšno noč, in kako vesela po rojstvu svetega Deteta; prosim Te, ohrani saj otrokoma življenje! Molita otroka, molita, da nas Bog na priprošnje presvete Device reši.“

Nato vsi trije pokleknejo, in Boga rešenja prosijo. Kar pače neprevidoma deček v sneg in zaspi.

Vsa prestrašena skoči mati kviško, vzdigne otroka in se péha s strašansko težavo še nekoliko dalje. Nankrat zagleda stoječ križ in na njem zvonec; na pol v nezavednosti prime za vervico in pozvoní. Na to se zgrudi popolnoma v nezavesti s svojima otrokoma na tla. Ne vidi in ne sliši več, zapre oči in ne zavé se več.

Med tem časom so v samostanu menihi bili vse pripravili za Sveti večer. Cerkev so osnažili, okinčali in na koru vravnali jaslice.

Opravili so molitve in na zadnje molili so še „Oče naš in Češena si Marija“ za rešenje onih, kateri morebiti v Gorah utrujeni potovajo. Podajo se v jedilnico vžit malo zmerne večerje. „Miza je pogernjena,“ pravi pater prijor, vendar nam ni Jezušček poslal nobenega gosta, da bi ga mogli okrepcati.

Kar prihrumi in prilaja po mostovžu pes „Hassun,“ s čimur je dajal znamenje, da je slišal zvonec zapeti.

„Vidite, oče prijor,“ pravi eden bratov, „Bog nam je vendar poslal gosta za Sveti večer.“

Hassun je slišal namreč zvoncev glas in je v nagli sapi tekel tje, kjer so ležali mati in otroka. Ker je pa videl, da mu ne morejo slediti, pripuhal je nazaj, ter poklical redovnike. Nato se jih je hitro podalo nekaj na pot. Čez četert ure bili so že pri omenjenem križu.

Hitro so zavili uboge onemogle v plahte in so jih nesli v samostan. Čez pol ure so bili že vsi trije pri zavednosti in popolno veseli.

Čez vse srečna mati je glasno hvalila Boga za rešitev in se ni mogla dosti zahvaliti miloserčnim menihom; otroka sta bila pa vsa iz sebe radi veselja, ko sta videla jaslice na koru.

Zvon zbudil je zjutraj zgodaj potnike, da so šli k sveti maši. Vesela se je poslovila družina proti poldnevju z menihi, kateri so jo še nekoliko časa po poti spremili.

Bog ne zapusti svojih, bodisi na visokem Št. Gotardu, kakor tudi v dolini ne. Njegovo oko vidi vdove in sirote; on nas sicer tepe in poskuša; pa nam poda tudi hladilnega mirisa in nas reši v sili. (Sendb.) G.

Poslednja nedelja po Bink. 1886.

Obletnica 800letnice v Št. Vidu nad Ljubljano, 21. listop 1886.

(Konec.)

Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu. Mat. 24.

3. Predrag je nadalje spominek 800letnice na oltarji, na velikem oltarji, namreč zlata hiša Najsvetejšega, ali tabernakelj, v katerem noč in dan prebiva Sin Božji, kakor Bog in človek, in v katerem bo prebival do sodnjega dne. Zakaj?.. Zavoljo naše duše. Tako pa v vsih tabernakeljnih katoliške sv. Cerkve, koder namreč se hrani Najsvetejše. Kdo nam bo to popisal, kdo pojasnil to prečudno pričujočnost Božjo? To je nezapopadljiva ljubezen in skrivnost? Kaj tacega je zmožna le večna ljubezen do naših duš! To se dá razumeti le iz nezmerne vrednosti naše duše. Zato so svetniki imeli tako neizrečeno veliko ljubezen in češenje do najsvetejšega Zakramenta. Sv. Vincencij Pavljan je imel tako silno veliko spoštovanje do Najsvetejšega, da tudi z imenitnimi osebami je v cerkvi komaj kako besedo spregovoril, in če je le mogel, jih je po lepi šegi raji iz cerkve peljal. Ako je mogel čas dobiti, je po cele ure v molitvi preklečal pred tabernakeljnom; kadar je imel opravila zunaj in je ušel kako cerkev odprto, je stopil v cerkev molit; če je bila zaperta, je pa zunaj pokleknil pred vrata in molil. Kadar je odhajal od doma ali se domú vernil, se je vergel na kolena pred tabernakelj in počastil Najsvetejšega, prosil za pomoč itd. To, preljubi poslušavci, so lepi nauki in spodbudljeji tudi za vas. Kolikrat namreč imate lepo priložnost pomeniti sv. Vincencija doma, ali ko greste v mesto

po opravilih. — Sv. Venceslav kralj Češki je celo v najostrejši zimi po noči vstajal in obiskoval cerkve, v katerih je bil tabernakelj s presv. Rešnj. Telesom. Pred tabernakeljnom Gospodovim si je pridobil in ogreval tudi gredo ljubezen in skerblijivost za ubožne in bolnike, kar mu služi še dandanašnji v posebno veliko čast. Sam je ubožne obiskoval, jih tolažil in podpiral. V neki hudi zimi ni mogel poti najti; služabnika, ki ga je spremljal, je bilo strah, — in glej! telo sv. Venceslava se kar svetiti začne, in v tej svetlobi sta našla pravó pot. Na take lepe djanja naj vas spominja častitljivi spominek od 800letnice, zali tabernakelj, in še bolj večni Kralj časti, ki v njem prebiva.

Potrebna pa je živa vera v pričujočnost Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu. Duboven pastir na Španjskem je dvomil, če je bil prav posvečen in torej tudi nad tem, če ima pravico spreminjati kruh v presv. R. Telo. To ga je hudo skerbelo in delalo mu je velike bridkosti; usmiljeni Bog pa ga je hotel potolažiti. In kako? Božični praznik pri prvi sv. maši je majhna deklica vidila po povzdigovanji, da je imel ta gospod duhoven v rokah malo dete namesto hostije. Rekel je duhoven deklici, da naj še naslednje dni opazuje, in da bi se čisto prepričal, je otroku kazal dve hostiji, eno posvečeno in drugo neposvečeno, in res, deklica je le v prvi vidila podobo deteta, ne pa v drugi, dasiravno ni vedila, da je le prva posvečena. Tako je bil ta mašnik sladko potolažen, kakor tudi v živi veri močno poterjen.

Tudi veliko svetnikov je vidilo Zveličarja samega v sveti Hostiji, kakor sv. Ignacij Lojolan, sv. Angela Zolinjska, zvel. Lidvina, sv. Katarina Sienska. Marija Oigniška je vidila pri povzdigovanji sv. Hostije Detetka od angeljev obdanega; ko pa se je mašnik obhajal, je vidila, da je Gospod v njem ostal in je njegovo dušo s prečudnim sijanjem razsvitljeval.

Lejte, preljubi poslušavci, kako drag je spominek novi tabernakelj, ki vam ga je 800letnica zapustila, na kako prelepe in častitljive reči vas spominja!

4. Četerti spominek od 800letnice ste Vam dve imenitni znamenji, namreč znamenje Lurške Marije D. ob cesti proti Ljubljani, in znamenje sv. Vida v Vižmarjih. Čimu pa ta dva spominka? Vse zopet zaradi vaše duše, kakor tudi zaradi vašega telesa. Lurška M. D. vas posebno opominja na čisto življenje, ker ona se posebej imenuje sama sebe „brezmadežno Spočetje,“ in ker ima rožni venec v rokah, ona opominja, da gotovo prav pridno v družinah in posamezno rožni venec molite. Lurška M. D. pa je tudi pomočnica in zdravnica v vsih naj večih silah in potrebah. Neštevilne so dobrote, čudeži, ki jih ona dela brezupnim terpinom. Kaj se je vse zgodilo že letošnje leto! Naj povem le kaj malega. Neki Guillaume (r. Gilom), oče 5 otrok, je imel tako hudo bolezen v herbtu, da je le s trudom mogel hoditi. Ko pa se je nekaj malo časa mudil v Lurdu, so mu minule vse bolečine in zdaj prav z lahkoto hodi. — Neka 20letna gospodičina, Sofija Lair iz Naute-a, je sedem mescev imela tako hudo želodčno bolezen, da je vsak dan vse živane jedí — včasí še tudi kri iz sebe metala in večkrat v daljši ali krajši omedlevici padla... Prišla pa je letos v Lurd na božjo pot, se je umila v ondotni vodi in — zapustila je kopel zdrava. (Echo U. L. F. v. Lourdes 1886, št. 11.) Tacih zgledov je silo veliko, pa ni časa o tem dalje govoriti.

Znamenje sv. Vida naj zlasti mladino opominja, da vsak naj po zgledu vašega patrona bode pripravljen rajši v ogenj in v kotel, z vrelo smolo napolnjen, se vreči dati, kakor pa s smertnim grehom Boga razžaliti in nebesa si zapraviti.

5. Pridemo pa še k 5. spominku, ki ga imate od 800letnice, in to je častitljivo novo bandero. Kaj bandero pomeni? Gotovo, da častitljivo zmago, ki se doseže po hrabrem vojskovanju. Bandero je tako rekoč vojvod, ki pelje vojake na vojsko, gre pred njimi in kaže, kam naj gredó. Kje naj se zbirajo in sovražnika čakajo ali napadejo. Zakaj? Da v vojski zmagajo. In zakaj bandero v cerkvi, pri procesijah? Za našo dušno vojsko, tedaj za našo dušo. Vse za dušo! Kako prečudno imenitna tedaj je naša duša! Prečuden je ték zvezdá po obnebjí že na tisuče lét! Prečudno in stermeňa vredno je nezmérno morje s svojim natokom in odtokom, s svojimi znamenitimi zeljši in živalimi. Pa še čudniše in stermeňa vredniše je stvarjenje človeka in zveza med dušo in telesom. Silo mogočen je človeški duh, silo bister in iznajdljiv; z neutrudljivim preiskovanjem in poskušnjami je na dan spravil moč, ki jih je vsegamogoči Stvarnik djál v zeljša in rudnine v prid človeškega zdravja. Z neprenehljivim premišljevanjem in preiskovanjem je človeški duh pripravil do tega, da s pomočjo neznatnega orodja zasleduje ték strahovito oddaljenih zvezdá in do zadnje minute in zadnje čertice vé premeriti na tisučletja naprej, kdaj ravno bode merknilo soluce in mesec, kdaj ta ali ta zvezda pride zopet, in še silo veliko družih skrivnost vé človek zaslediti. To vse storí človeška duša. Ali pa ni čudno tudi to-le: Ti si na zemlji, tukaj-le v cerkvi: pa ko bi trenil, se tvoj duh povzdigne na višave in že si ti z mislimi v nebesih pred božjim tronom! Misel je tvoja, občutek je tvoj, djál bi, en del od tebe, in glej, v migljeju si s svojimi mislimi, občutki, v Betlehemu, na Kalvariji, pri Kristusovem grobu, ali pa s svojo molitvijo, z dušo že gori v nebesih! Ali ni to čudno? Nobena žival, nobena zemeljska stvar nima tacih zmožnost, kakor človek.

Pa kako mogočen, nepremagljiv je človeški duh, ako le hoče. Prehude so nekatere nagnjenja k grehu, strašno močne, n. pr. strasti zmaševati se nad nasprotnikom; toda človeški duh je močnejši, je z božjo milostjo zmožen vse premagati, kakor tudi voljno prenašati vse bolečine, vse nasprotja, — samo če záreš hoče. Zastava, bandero k temu je tvoja prosta volja; pod tem banderom je vojska za dušo, je vojska za nebesa: kdo tedaj bode premagal?.. O koliko premore človek! Mati je zmožna zagnati se v plamen ognja, ako njeno dete kliče izmed zublja; oče podati se v valove, ki nesó njegovega sina, da bi ga rešil, in tako vojskovati se proti življenju — elementom; kako bi človek pa v vojsko se ne podal, ako gre še za višji dobrote kot je telesno življenje, — ako za dušno življenje gre! Na tako vojsko za večne dobrote naj spominja vas častitljivo bandero, peti spominek vaše 800letnice. Ni je skušnjave, ni ga trinoga, terpljenja, da bi ga ne premagala človeška volja, — če le hoče.

Henrik VIII, ves meseni in nečisti angleški kralj, ni bil zanič za vojsko proti hudemu poželenju: on se je bil odločil od papeža in sv. Cerkve in zahteval je od podložnih prisego, da naj njega spoznajo tudi za duhovnega poglavarja namesto papeža. To je zahteval tudi od naj večega in naj učenejšega svojega služabnika in častnika, Tomaža Morus-a; ker pa ta ni v to privolil, ga je k smerti obsodil. Toda mogočni človeški duh se tudi trinoga ne ustraši. Predno so ga ob glavo djali, ste ga obiskali njegova soproga in njegova hči in ste ga med solzami rotile, naj saj zaradi nju - dveh priseže kralju. Tomaž Morus reče svoji ženi: „Koliko časa, misliš pač, da bi imel še živeti?“ Reče mu: „Kacih 20—30 lét.“ Na to odgovorí junak: „Kaj: za 20—30 let, za tako kratko péd življenja bi jest véčno življenje

žertvoval? Nikoli — nikakor ne!“ Kmali nato je prejel smertni udarec — in zmaga je bila njegova.

Kaj pa ti, kristjan? Ali si tudi tako serčen? Vari, vari, da te ne premaga grešno znanje, vabljava družina, nesrečno žganje, nečisto nagnjenje!

Kaj premore človek? koliko je vredna njegova duša? Koliko se storí dušo? Lansko leto je šlo za misijonarje med pogane, turke, jude in krivoverce, da bi duše za nebesa pridobivali: 2500 frančiškanov, 1500 jezuitov, 1000 kapucinov, 700 mašnikov za zunanje misijone, 500 dominikanov, 300 oblatov in 200 lazaristov; tedaj 6800 misijonarjev eno samo leto! Tako delajo goreči ljudje za bližnjega; kako malo pa mi storimo sami za-se, in kako malo še le za bližnjega!

K tem spominkom, ki vam jih je lanska 800letnica zapustila, sta vam dana in priravnana še dva nova: tabla z napisom, pod katerim papežem, škofom, cesarjem in duhovnim očetom te fare se je 800letnica obhajala, in pa prelepa podoba Lurške Marije D., ki stoji v cerkvi. Zraven teh vam je letošnje leto še dalo lepi podobi sv. Blaža in sv. Antona pušavnika v kapelici — na pokopališu, postavljeni (od Mr. Mih. Potočnika) v spomin dveh poslednjih umerlih gg. duhovnih očetov... To premišljevanje tedaj nas je na pokopališu pripeljalo! Zakaj?.. Zakaj so postavljeni tudi ti spominki? Gotovo enako zaradi človeške duše in iz spoštovanja in ljubezni do nju... Veliko število nas je tukaj zbranih, dosti polna je cerkev. Mislim pa, da poslednjič imenovani spominki bodo nas vse preživeli, kar nas je tukaj (če namreč kaj nepričakovanega ne pride čez spominke). Tujci smo mi na zemlji. Kacih 1000 milijonov prebivalcev je na vsi zemlji... Vsak dan jih umerje 90.000; vsako uro 3.700; vsako minuto 60; vsako sekundo 1, — celo leto do 30 milijonov. Kakor sa nja je naše življenje; hitro teče, kakor dereča Sava; kakor cvetica je človeško življenje, — danes cveté, jutri usahne. Čez 100 lét nobenega današnjih ne bo več tukaj. Vse naše trupla bodo truhnoba. Kje bojo pa naše duše? To je na naše življenje zastavljeno. Kakoršno življenje, taka smert. Bog nam oaj v milosti božji živeti, in zveličano umreti!

Družbe treznosti.

(Dalje.)

„Kdor se ogiblje pijanosti in z božjo pomočjo trezen ostane ter zato marsiktero nadlogo prenese: temu bode Bog podelil zasluženo krono mučenikov.“ Sv. Avgustin.

S smertjo o. Mathewa pa niso zamerle njegove družbe treznosti. Veliko navdušenje je sicer ponehalo in marsikteri je odpadel, vendar mnogo jih je ostalo še zvestih. L. 1861 šteli so po vsem Angleškem in po Irskem okrog 4000 tacih družb. Nekatere izmed teh so si posebno prizadevale, da bi zabranjevala državna oblast žganjepitje, kolikor je mogoče. Dotična prošnja je imela 1,357.669 podpisov. Druge družbe skerbe zlasti zato, da bi delavci in sploh ubožni ljudje dobivali kak nadomestek za žganje. Zadruga, po teh družbah osnovane, prodajajo zjutraj na javnih terjih dobro kavo, mleko, čokolado itd., da se zamorejo delavci okrepčati s kako gorko in ne predrago pijačo. Tudi v posameznih večjih fabrikah so napravile družbe male kavarne, v katerih dobivajo delavci vsak trenutek, kavo, čaj, juho itd. Vozijo kavo v nalašč za to narejenih vozičkah na sejmišča, na kraje, kjer se zbira mnogo ljudi; za vojaki, kedar gredó na vaje itd. Ker je silno velicega pomena, da so

železnice in ladije v rokah treznih ljudi, obračajo posebno pozornost na to, da pridobé tu mnogo priveržencev. Izdajajo dalje mnogo knjig in več časopisov, ki se pečajo samo s tem vprašanjem ter kažejo na žalostne nasledke žganjepitja. Na tisoče in tisoče tacihi knjižic in časopisov razdelé med ljudstvo. Eden tacihi časopisov, namenjen delavcem, razširil se je v 250.000 iztisih, in drugi, v poduk otrokom namenjen, v ravno tolikem številu. Denar za vse to dobivajo družbe treznosti od raznih dobrotnikov in prijateljev, ki se teh družb spominjajo tudi o svoji smerti. V Londonu imajo tudi gostilne, v kterih se žganja ne dobi, bolnišnico, kjer se žganje ne smé rabiti, razun ako bi ga zdravnik zapisal kot zdravilo; in to se je pripetilo v 15 letih samo jedenkrat.

Zapustimo Angleško in prestopimo na evropejsko celino. Saj tu nevarnost z žganjem ni veliko manjša. Na Nemškem n. pr. so začeli poznavati žganje že za časa sedemletne vojske. Tuji vojaki so ga zanesli tje kaj. Ko je v začetku tega stoletja zopet toliko vojakov prišlo v deželo, so jih zamogli naj ložej potolažiti z žganjem. Kmetje so ga toraj imeli vedno pripravljene za vojake in nazadnje so se ga privadili sami. Pili so ga zlasti na Hanoveranskem in v Vestfaliji. Ne samo moški, še tudi ženske in otroci so se udali tej strupeni pijači. Skoraj polovico vsega koruna in žita, kolikor so ga pridelali na Hanoveranskem in v Vestfaliji, skuhali so v špirit, iz kterega so potem delali žganje.*)

Na severnem Nemškem umerlo jih je vsako leto okrog 34.000 za pijansko blaznostjo (delirium tremens), katero provzročuje le žganje, dostikrat celo, ako je tudi le zmerno vživamo.***) Število hudodelcev je vedno naraščalo. Poprej najboljše kmetije so šle na boben. Revščina je bila kmalu tolika, da je morala neka občina s 600 dušami plačati v jednom letu 90 tolarjev za svoje uboge.

Rešilni angelj za te kraje je bil Seling, kaplan v Osnabruku. Predno pa začne boj proti žganju, gre k o. Mathewu, da bi natančno poizvedel za njegove naprave ter od njega samega dobil poduk, kako mu je začeti. Vernivši se n. Nemško je začel navdušeno pridigovati zoper žganje. Tri leta je hodil Seling okrog po deželi. Ginljivo je opisoval nasledke nezmernega žganjepitja. Da bi ložej pokazal, koliko žganje škoduje človeškemu zdravju, imel je s seboj osem podob človeških želodcev. Na prvi podobi je bilo videti želodec popolnoma zdravega človeka, bele bare. Druga podoba je kazala želodec tacega človeka, ki je le redko kdaj pil žganje. Znotranja stran želodca je bila tu vsa preprežena z malimi žlicami. Ker se želodec z žganjem draži, sili vsa kri proti želodcu in želodčeve žilice se napnú. Naslednje podobe so kazale, kako postaja želodec vedr o slabejši, vedno bolehnjejši in nagnjusnejši. Na sedmi podobi je bilo videti želodčnega raka, na osmi slednjič črni prisad, vsled kterega mora smert nastopiti.

V 150 mestih in vaséh je pridobil Seling za družbo treznosti 25.000 móž, 27.000 žen in deklet, pa 30.000 otrok. L. 1844 je pridigal tudi v neki kaznilnici in priporočal kaznjencem, naj pristopijo družbi treznosti. Po

*) Mimogrede bodi tu omenjeno, da so na Nemškem, izjemši Bavarsko, Virtemberško in Badensko, leta 1879/80 spremenili v strupeno žganje 1 milijon kl. pesnih ostankov (Rübenmelasse), 5¹/₂ milijonov kl. žita in 22 milijonov kl. koruna.

**) Dr. Ideler, bivši nadzornik blaznice v Berlinu, pravi: „Važna je skušnja, da ne vstane pijanska blaznost le valed nezmernega vsakdanjega vživanja žganihi pijač, temuč navadno zadostuje toliko pijače, da si človek še toliko zavednosti ohrani, da zamore še izvrševati svoja opravila.“

pridigi pride res izmed 120 jetnikov njih 81 pred altar, in ti obljubijo, da ne bodo okusili nikoli več žganja. Rekli so da jih je žganje naredilo hudodelnike. Kdor se hoče toraj obvarovati kaznilnice in vešál, naj beži pred žganjem, kakor pred kugo, kajti tudi zmerno vživano je dostikrat vzrok pobojev, tatvine itd.

V Osnabruku samem so pristopili k družbi vsi duhovni, vsi zdravniki, mnogo vradnikov in meščanov. Tudi s pisano besedo se je Seling boril. Spisal je knjigo zoper žganje, imenovano „Rüstkammer“, v kteri se sklicuje na izjave 3000 zdravnikov, ki se vsi v tem strinjajo, da žganje ne hrani, ne krepčá, da je nepotrebno in celo škodljivo. Navaja tudi mnogo izglediv v dokaz, koliko je žganje že škodovalo posameznim, pa tudi celim narodom.

Da tudi Selingovo delovanje ni bilo brez vspeha, sklepamo lahko iz tega, da je l. 1838 na Hanoveranskem znašal žganjski davek 551.038 tolarjev, l. 1847 pa le 263.527 tolarjev. In stroški za kaznjence so bili samo na Hanoveranskem l. 1844 že za 85.000 tolarjev manjši, kakor poprejšna leta.*)

Kolika pa je bila npravna korist! (Dalje nasl.)

Vatikanska razstava ob priliki petdesetletnice mašništva našega sv. Očeta.

Prihodnje leto je za ves katoliški svet velikega pomena. Ako božja previdnost dopustí, obhajati hočejo sv. Oče meseca decembra 1887 petdesetletnico svojega mašništva, ali zlato mašo. Da pa vredno proslavi ves katoliški svet to redko slavnost, ugiba se že sedaj v merodajnih krogih, kako da bi se ta svečanost dala najbolj sijajno izvršiti. Zategadelj sostavil se je v Rimu slavnostni odbor pod predsedništvom kardinala Schiaffina, ki si je postavil v nalogo: prirediti k večji povzdigi te slavnosti občesvetovno razstavo cerkvenih izdelkov (kakor je „Danica“ že v zadnji številki omenila) kateri naj pričajo o terdni zvezi in gorki ljubezni vsih vernih sinov do svojega milega sv. Očeta na tej razstavi občudovati hoče ves svet vse stroke cerkvenih umetnosti, čine človeškega uma, tu hoče svedočiti sv. Cerkev, kako da zamorejo pravi umotvori le v njenem naročji se razcvitati in dospeti do svoje največje popolnosti. Pač krasna ideja, ki se je rodila v Rimu in gotovo bi zvuhanje bolj ne mogli proslaviti ta radostni trenotek, kakor če k oznožji sv. Očeta pokladamo vsa naša dela in umotvore, dokazovaje Njim svojo sinovsko udanost.

Omenjeni odbor postavil si je gotov načert, po kterem si hoče vrediti to vatikansko razstavo. Ta načert naj posnamemo tu, da ga predočujemo našim č. bralcem.

Pravila.

1. K slavnosti radostne petdesetletnice mašništva našega sv. Očeta Leona XIII priredijo katoliki razstavo umetnosti in oberti, da sv. Očetu pokažejo svojo sinovsko ljubezen in spoštovanje.

2. Po prostoru, na kterem se razstava postavi, imenuje se vatikanska razstava.

3. Razstava obseza v prvi versti vse predmete, ki spadajo h katoliškemu bogočastju in veronauku, v drugi versti take, kateri izvirajo iz katoliške umetnosti in industrije, če prav ne služijo bogočastju.

*) Dr. Baer pravi v svoji učeni razpravi o alkoholičnih pijačah: „Deržava mora ono svoto, katero dobi od davka na žganje, in od pravice točarenja, obrniti za vzderžavanje kaznilnic, blaznic, prisilnih delavnic, ki se polnijo valed žganjepitja.“

4. Glavni del razstave, to so predmeti kerščanskega bogočastja, spadajo v 4 skupine, a te se delé v 12 razredov, kakor se razvidi iz sledečega popisa. Drugi predmeti, ki ne spadajo v bogočastje, razstavijo se na primernem mestu, katero mestni odbor odkaže.

5. Priprava in uprava razstave je naloga slavnostnega odbora; njemu predni so: mestni Rimski odbor, narodni odbori po raznih deželah, škofijski odbori in pooblaščenci posameznih mest.

6. O tej priliki bode slavnostni odbor z raznimi posameznimi odbori in pooblaščenci sv. Očetu svoje darove izročiti.

7. Vsled določitve slavnostnega odbora delile se bodo onim izloževalcem, ki se za tekmovanje oglašé, nagrade.

8. Nagrade so sledeče:

- a) častne diplome;
- b) diploma, v enaki versti z zlato medalijo;
- c) diploma, v enaki versti s sreberno medalijo;
- d) diploma, v enaki versti s koviusko medalijo;
- e) diplome priznanja.

Diplomam prvih štirih verst pridene se za spomin bakrena svetinja, ktera se bode skovala po določitvi slavnostnega odbora.

9. O odlikovanji sodijo po določitvi v to nalašč izbrani strokovnjaki kot plačani razsojevalci v vsaki posamezni skupini in vsakem razredu. Poverjeniki so pri tem navezani na gotova načela.

10. Kdor se hoče kot proizvitelj, spisatelj ali izložnik vdeležiti s svojimi tvarinami, ktere spadajo v te razne skupine ali razrede, mora se oglašiti ali slavnostnemu odboru ali posameznim odborom ali pooblaščenecem, najdalje do marcija 1887.

11. Oglasilo, da hoče kdo kot izloževalec sodelovati, naredi se po primeru, ktereга razpošiljajo brezplačno ali slavnostni odbor ali narodni, škofijski, ali mestni odbori.

12. V oglasilih se mora navesti:

- a) ime, priimek, naslov in stan izloževalca;
- b) popis tvarine;
- c) metrično mero dolgoti in debelosti, ako naj predmet sploskoma leži, visokosti in širokosti, ako naj na steni visi;
- d) skupina ali razred, v kateri naj se vversti;
- e) odlikovanja, ktera je izloževalec ali proizvitelj za ta predmet morda že prejel;
- f) vse one opazke, ktere bi po mnenji izloževalca razsojevalcem olajšale delo, ki bodo razsojevali o nagradah; zagadatelj naj se določilje prepis diplome ali spričevala s poterdilom cerkvene oblasti.

13. Slavnostni odbor in narodni odbori izročijo po škofijskih odborih in pooblaščenih pošiljateljem poterdila z navodi, da se dotični predmet v razstavo sprejme.

14. Za pošiljatev predmeta do njegove konečne oddaje v razstavo in za vse stroške, ki so s tem v kaki zvezi, plačuje pošiljatelj.

Izloževalci, kteri želé svoje predmete po odborih odposlati, naj poprej pri priliki toliko denarja vložé, kolikor ga treba za vožnino in carino, kar jim bode odbor naznanil.

15. Odbori naj skerbé, da se prevozní stroški zmanjšajo, za kar naj se z ravnateljstvi železnic pogodijo, da se prevažá v posebnih vagonih.

16. Predmeti izložé se na stroške slavnostnega odbora, kteri jih bo po potrebi v prostorih razredil in vverstil. Ako pa je treba za izložbo posebnih steklenih omarič, ali polic, ali lišpa itd., plačuje izloževalec.

17. Izloženi predmeti zaznamujejo se z napisi, kako se imenuje predmet, ime, priimek in domovina izloževalca. Z odobravanjem slavnostnega odbora zamo-

rejo se pridati tudi drugi podatki, ktere izloževalce cení koristne za razjasnovanje prednosti ali porabe dotičnega predmeta.

18. Slavnostni odbor bode v maju 1887 postavil v Rimu mestni odbor.

19. Predmeti se pošiljajo do mestnega odbora v Rimu pod navedenim naslovom v formularih naj zadnje do meseca septembra in sicer tako, da pošiljatev zamore še do 15. oktobra v Rim dospeti.

20. Slavnostni odbor izdá popis izloženih predmetov z imeni izloževalcev. Razven tega ima popis statistično razredbo izloženih predmetov po deželah in škofijah. (Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Terzaško. Včerajšna „Edinost“ se malo hudi na dopis iz Tersta o slovesnosti podružnice ss. Cirila in Metoda ter pravi, da ples se je vrnil po pomoti v program in da polovico programov točke o plesu nima. Vprašamo poročevalca „Edinosti“: Se je li ples v gledišče „Armonia“ dne 7. t. m. pri veselici podružnice ss. Cirila in Metoda tudi le po pomoti vrnil? Ker plesalo se je, to dobro znamo. Kar dopisovalec oporeka o govoru, da v tem ni bilo besede o dobi, mislimo, da kadar kdo pravi: ta in ta je bil prvi, ki je to ali ono storil, to ali ono našel, se govori tudi o dobi, daljši ali krajši. Ako tedaj gospica, ki je z govorom slovesno veselico pričela, pravi, da sta bila ss. Ciril in Metod prva, ki sta našemu narodu luč kristjansko prižgala (glej govor v Edinosti), je zaznamjana s tem tudi doba, v kateri so se te južne slovenske pokrajine pokristjanile, in ravno ta doba ni prav postavljena. Bila je tedaj res zgodovinska pomota v govoru, če tudi ne ravno „govor poln zgodovinskih pomot,“ kakor je bilo rečeno Toda glavna graja je bila zoper ples o postnem času. — O tej priliki pa naj smemo še omeniti, da nekte orientalske zaljubljenosti, ki jih je „Edinost“ prinašala, so škodljive za mladostno fantazijo, ktera potrebuje čvrste hrane, da se značaj učversti, ne pa jutrove mehkužne nasladnosti.

Č. g. Jan. Valjavca misijonska sporočila.

Slovengradec.

2—16. dec. 1874.

Prišel sem iz Prežganjega 18. listopada in dobim med mnogimi drugimi pismi tudi priloženi list iz Slovengradca, v katerem me preč. gosp. mestni župnik Slovengradca, dr. Jožef Šuc, prosi pomoči duhovne k prazniku Brezmadežne. Preberem list in si mislim, tu nič kaj ne kaže... peči posebne pogače Slovenogračanom nimam ne časa (ker sem mogel čez par dni spet zapustiti Lokarje in v Prežganje iti nazaj g. župnika namestovat), pa tudi volje ne. A pismo preč. o. deržavnika o tej zadevi, list o. P....., duhovna potreba Slovenogračanov, posebno pa pobožnost Brezmadežni na čast, me je vzdignila, da sem odpisal gospodu doktorju Šucu, mestnemu župniku slovenograškemu: pridem, ako ste zadovoljni z mojim ovenjakom, ko nimam zavoljo pomanjkanja časa Vam speči posebne pogače. Proste duh. vaje, sem mislil, so naj bolji lék za vse bolezni Slovenogračanov... ako jim je še kaj pomagati, premorejo to samo duhovne vaje sv. Ignacija; kajti nar. boljše prepričanje ne gane serca, ampak le edini sveti Duh, tisti Duh, ki je vdihnil sv. očetu našemu vaje duhovne. Če se kaj more še opraviť., bode opraviť to sám sveti Ignacij, drugi

nobeden, si mislim, z duhovnimi vajami. Izročim po oddanem pismu, vso reč presv. Sercu Jezusovemu in naši ljubi Gospéj presvetega Serca — da se zgodi tudi tukaj volja Božja!

Reči moram, da me je bilo nekoliko strah, ko sem oddal pismo v Slovegradec, seosebno ko je pred menoj rojilo vedno v duhu, kar je pisal prečast. o. upravitelj šenandrejski gosp. mestnemu župniku slovenograškemu, dr. Šucu 14. listopada 1874.

Mislil sem si, ako č. o. P. tako piše, so slaba predznamenja vendar pripravljen sem na vse, tudi če mi je nar. večja sramota usojena v Slovegradci.

Pridem domú Prežganjega pismo dr. Šuca pride: naj le pridem v Slovegradec!

Odpotujem v Tinje opravim govore . . . in se podam iz Slovenske Bistrice proti Slovegradcu skozi Maribor. Merzel veter je bril , v vozu železniškem pa ni bilo nič boljše skor. Ko stopim v voz, najdem o. prednika lazaristov v njem in necega gospoda kosmatega, ki je bil še dokaj prijazen. Jaz sem poznal č. o. Horvata, on pa mene ni. Zavoljo ptujca začnem latinski ž njim . . . : odgovarjal mi je čestiti mož latinski, pa vmes je tudi govoril nemški, kar meni nič ljubo ni bilo zavoljo svetovnega g. soseda. Spravil sem počasi moža, da je govoril le latinski . . . in zdajci se je ulegel svetovni gospod in utihnil — ker najberže ni razumel čisto nič pomenkovanja najinega. G. prednik je govoril tako odkrito, kakor bi bil imel kterege svojih prijateljev pri sebi tudi vpricho gosp. kosmatega kar se mi je čudno, prečudno zdelo. Rekel mi je marsiktero povedal tudi, da v lavantinski vladikovini nimajo po vaséh in mestih nič opraviti, da so imeli vse leto samo 1 misijon zunaj. Čudil se je dobri starina, kako da ne spoznajo svetovni gospodje potrebe misijonov in duhovnih vaj

V taki bratovski govorici sva bila na enkrat v Mariboru . . . Nisem ga vprašal, kam da gre? On je mene baral, kam grem? Rekel sem mu: proti koroški meji, in tako sva se razšla v imenu Gospodovem.

(Dalje naal.)

Sveti večer.

Glej! sred noči zasije dan,
Duhov nebeških zbor glasán,
Oznanja vsim ljudém radóst,
Oznanja mir, nebés sladkost.

Adamov rod, v temoti skrit,
Poslušaj glas, poglej ta svit!
Rojèn je danes Kralj mirú,
Zveličar grešnega rodú.

Raduj se, glej! on Bog je tvoj,
Pomoč prinesel je necoj.
Za vsako rano, bõl sercá
Zdravilo pravo ti podá.

Ponižnost zoper zli napuh,
Čigár je sad brezverski duh,
Ti Božji Detek s tem dajè,
Da v hlevce se ponižal je.

Krog jasel večna pa Modrost
Ima zgolj čistost in svetost:
Devico Mater, Jožefa,
Rednika čisto — svetega.

Ki vse ohrani, vse živí,
Največi vdá se revšini;

O vidi, lakomno sercé
Bog — položen je v jaslice! —

Ljubezen, usmiljenje žarí
Mu z ličic. mraz za nas terpi,
Da bi ogrel ledéni svet,
Človeka z Bogom spravil spét. —

O gospodarji vsi sveta,
Ozrite se na prizor ta —
Na Dete le eu sam poglèd
Oznanja vam že brez besed:

Ne poželite si zemljé,
Ko vboga ljudstva kervavé;
Ne širi se moritve strah,
Pravica ne teptaj se v prah! —

Narodi, čujte mili glas,
Obráčam z jaslic se do vas,
Zapoved novo vam podam:
Objemi vse ljubezni plam!

Ljubezen vlada naj povsod,
Saj bratje vsi ste, vsi eu rod;
Izgine naj zavist in čert;
Kjer ni ljubezni, vlada smert.

O da bi čul Jeruzalem,
In ne ostal terd, gluh in ném;
O pridi k jaslicam, poglej,
Na mojem Sercu se ogrej!

Tako nam Dete govori;
O čujmo ga, o čujmo vsi!
In serčna radost, rajska slast,
In mir, in sreča nam bo v last.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Bulgarija si že delj časa išče kneza; toda zastonj, ker Rusija tako terdovratno nasprotuje vsakemu, kterege sama ni odločila. Zdaj so bulgarski poslanci zadeli na Koburškega mladega princa Ferdinanda, ki je rojen na Dunaju 1861, je zdaj husarski polkovnik in katoliške vere. Ko bi Rusija odjenjala od svoje terme, da princ prevzame prestol, morebiti bi se s tem žugajoča vojska odvernila, kar bi najberže tudi za Rusijo bilo še naj bolj prav. Zakaj, če se v vojsko podá, bode vse zoper njo in bo skor gotovo tepena, kakor je bila v Krimu celo z morja, ko bi bilo vender misliti, da tam se ji bo mogoče ubraniti.

V ameriškanski republikli Kolumbiji so po 50letnem razdraženem bojevanji zmagali konservativci in napravili so vstavo, ki se prične z besedami: „V imenu Božjem, naj boljšega vira vse oblasti.“ Po tej vstavi je katoliška, apostoljska, rimska vera narodova vera. Javne oblasti so zavezane jo braniti in skrbeti ji za spoštovanje. Katoliška Cerkev ima značaj samostojnosti (nedvisnosti). Očitna odgoja se vravnava in vodi v edinosti s katoliško vero. Začetne deržavne šole se zderže na deržavne stroške, tedaj brez kake šolnine, niso pa dolžnostne (obligatorične). Katoliška Cerkev svoje notranje zadeve obravnava pròsto, brez vtikanja deželске oblasti. Poslopja, ki so odmenjene za katoliško božjo službo, semenišča, škofje in duhovni davka ne plačujejo. Vérstva, ki so nasprotne keršanski nravnosti ali postavam, niso dovoljene itd.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Dobrotna gospa, za smert bolna, se goreče priporoča družbi Naše lj. Gospé v molitev, da bi ji Marija sprosila ljubo zdravje, in jo ohranila v blagor sinovom, in v pomoč siromakom. — Žena prav serčno priporočuje svojega nerodnega moža, ki zvečer pozno domú hodi in za cerkev ne mara, da bi se spreobrn timer. — Na nogi hudo bolna. — Razuzdani starši, ki žugajo otrokom dom zapraviti. — Žena priporoča bolnega moža za zdravje.

Zahvale.

Naj bode izrečena priserčna zahvala Jezusovemu presv. Sercu, Naši lj. Gospoj, sv. Jožefu in sv. Antonu Padv., da je lj. Bog mene in hčerko obvaroval smerti in nama dodelil ljubo zdravje. Tisučkrat bodi tudi zahvaljena N. lj. Gospa za vse milosti, katere tako obilno iz dobrih Tvojih rok prejemamo! M. M. V.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

21. svečana.

Sv. Eleonora, kraljica angleška, je bila soproga kralja Henrika III. Silno pobožna in dobrotljiva gospa je po smerti svojega moža stopila v neki samostan na Angleškem, kjer je v sluhu svetosti umerla 1292.

Sv. Gumbert, je bil nadškof Senski (Sens) na Francoskem, iz višjih nagibov pa je odložil to častno službo ter se podal v samostan. V Vogezih, jako goratem kraju Francoske, je vstanovil samostan in tam je odsihmal prebival. Sklenil je svoje čudapolno življenje leta 675.

Sv. Irena, devica, je bila sestra papeža Damaza. Imela je poseben dar pobožnosti in je včasi cele noči premolila na grobéh sv. mučenikov. Bila je tudi silno radodarna do revežev, katerih je vsaki dan lepo število na skrivnem pogostovala. Svojo deviško nedolžnost je vsikdar neomadežano ohranila in je zato njen brat papež Damaz nej posvetil svoj spis o devištvu.

Sv. Maksimijan, škof in spoznovavec. Cesar Justinijan I ga je izvolil za škofjski sedež v Raveni, papež Vigilij ga je pa posvetil. Ko pride leta 546 v mesto Ravno, kjer bi bil imel škof biti, mu prebivalci zapró mestne vrata, ker so si bili sami družega vikšega pastirja izvolili. Ponižni Maksimijan z vso pohlevnostjo sprejme to zaničevanje, ne da bi se zaradi tega pritožil, ne pri papežu ne pri cesarju. Ko so meščani Ravenski pozneje spoznali svojo krivdo, so ga sprejeli, in on se je obnašal proti njim, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo, še posebne dobrote jim je delil, zlasti onim, kateri so bili popred najbolj zoper njega. V Raveni je zidal krasno cerkev sv. Vital-u na čast.

Sv. Peter Mavimén, mučenik, je živel v Damasku. Ko je bil nekda obolel in ga je prišlo obiskat nekaj imenitnih Arabcev, jih je prosil, naj bi bili priče njegovi oporoki (zadnji volji), ki se je glasila: „Kdor ne veruje v Očeta in Sina in sv. Duha, bo pogubljen, kakor lažnjivi prerok Muhamed.“ Silno razkačeni zaradi tega so ga ti neverniki, častilci Muhamedovi, s sabljami v kosce razsekali. To se je zgodilo leta 743.

Sv. Zaharija, je bil najpervo navaden mašnik v Carigradu, leta 609 pa je postal véliki škof Jeruzalemski. Ko so leta 614 Perzijani mesto Jeruzalem v oblast dobili, so tudi njega prijeli in v sužnost odpeljali. Celih 15 let

je sveti škof bival v tuji deželi; ko je pa leta 629 zopet prejel prostot, je nasto vdrguč svojo službo, katero je zvesto opravljal do svoje smerti.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Gg. bogoslovci bodo ob koncu leta imeli duhovne vaje, katere bode vodil eden patrov S. J. Pri slovesnem sklepu novega leta dan bojo premilg. knez in škof novim bogoslovcem delili tonzuro in enemu tudi sv. birmo, drugoletnim pa male blagoslove. Tonzuro prejmejo gg.: V. Vidergar, Jan. Bartelme, Jan. Bezeljak, Fr. Birek, Ferd. Čekal, Fr. Ferjančič, Fr. Fik, Jan. Koren, Edv. Kosobud, V. Martan, Mart. Nemanič, Mat. Novak, A. Pfajfar, Jan. Piber, Fr. Rajčević, Jan. Rehof, Ljud. Šifrar, Jan. Šiška, S. Šmitik, Jan. Soukup, Jan. Zakrajšek, A. Žnidaršič, Tom. Vondrašek, Vacslav Vondrašek.

Za Božičnice kakor nalaš:

1. Jezus in Marija moja ljubezen, ali nauki in molitve za pobožne Slovence, spisal Janez Volčič, z dovolj. vis. čast. škofijstva. Četerti natis 1887. Pri gosp. Gerberji. Knjižica obsega potrebne molitve in pesmi in jo priporoča ime že g. spisatelja; posebno priporočevanja vredna je pa tudi 1. zaradi prav lične zunanje oblike v malem formatu, in 2. zaradi velicega in razločnega tisa, da se tudi v mraku lahko bere, kakor je veči del zdaj pozimi. Priporočuje jo za božičnice nizka cena, ker prosto v usnje vezana stane samo 40 kr., v usnji z zlatim obrezkom pa 60 kr.

2. Najlepši čednost in najgerši pregreha. Spisal škof Zwenger, izdal poslovenjeno pokojni proš gosp. Jožef Zupan in volil jo deškemu sirotišču ali Marijanišču, v katerem imajo letos 121 dečkov. Knjiga obsega 344 strani in stane terdo vezana samo 56 kr. (po znižani ceni). Gotovo močno bi vstregel najsvetejši Družini: Jezusu, Mariji, Jožefu, kdor bi za božičnico, novoletnico ali za kakoršno koli priliko knjigo s tako lepimi nauki razširjal med družine.

Pesmaričica po številkah za nežno mladino, sostavil Ant. Foerster. Tretji natis. C. 15 kr. — Petje po številkah cenijo kot naj ložje za poduk in je menda zelo razširjeno po Francoskem in Nemškem, posebno pri pravno za ljudske šole.

Preslavni Janssen je dal na svetlo peti zvezek svoje zgodovine nemškega ljudstva. Obsega pa priprave k 30letni vojski. Kteri poznajo Janssenovo zgodovino, je dosti, da jim to omenimo. Tu bo pa zopet zagrizenega čvekanja med prijatelji laži! Bog živi Janssen-a.

Gorica. Čast. g. Jož. Pavletič, vikar Cerovski, bode župnik Renški.

Častna kanonika sta postala velezaslužna gg. dekana: Martin Skubic Ribniški, in Jan. Hofsteter Postonjski. Iz serca čestitamo!

Miklavž je preteklo nedeljo v čitalnici prinesel 80 otrokom nove obleke in tudi nekaj za zobé. Pričujoči so bili med občinstvom tudi premilostni gospod knez in škof Misija, pa visokorodna gospoda, deželni predsednik baron Vinkler in deželni glavar gr. Thurn. Bog živi dobrodelni gospejski odbor in dobrotnike! Gospé Karolina pl. Tersteniška, Murnikova in Ribečeva, pa gospodičini Orlova in Premkova so napravo oskerbovale.

Zahvala in prošnja. Na prošnjo, katero je dobrohotno objavila „Danica“, je visokočastni gosp. kanonik Andrej Zamejic, verli domoljub in dobrotnik ter podpiratelj katoliških cervk v katoliških družtev, podaril naši cervki deset goldinarjev, za kar velečastnemu gospodu kanoniku podpisani v svojem in imenu župnije izreka iskreno zahvalo. Na priprošnjo sv. apostolov Petra in Pavla naše cervke patronov naj mu Bog stotero poplača! —

Druzih darov nismo dobili, torej ure ne moremo napravljati. Ponižno toraj; prosil podpisani, naj bi se hotel še kateri dobrotnikov spomniti sv. apostolov Petra in Pavla in za potrebne reči njima posvečene cerkve kako darilo „Zgodnji Danici“ poslati. Veliko (2000 gld.) je dalo zadnji čas tukajšno ljudstvo za farno cerkev. Vendar ji pa še dosti primanjkuje. Ali za denar je pa tem huje pri nas, ker ljudje večidel od tega živijo, kar donesejo iz Ogerskega in Hervaškega. Ta zaslužek pa postaja od leta do leta manjši. — Gotovo bo denar na visoke obresti naložil, kedor bo kaj pri sv. Petru in Pavlu za večnost naložil.

Osilnica. 14. decembra 1886. *Frančišk Hoenigman*,
v imenu sv. Petra in Pavla ter cele župnije.

V uršulinskem samostanu je bilo pretekli torek 33 deklic obdarovanih z nekoliko obleko in s kruhom, kar so zložile gospodičine gojenke notranje šole, katerim gre lepa hvala za preblago misel. —

Enako je tudi verli „Miklavž“ po stari svoji navadi dvanajsterim deklicam prinesel po nekoliko obleke. Slava mu!

Stari in mladi. Eden duhovnih pastirjev je pisal te dni: „Stari ljudje so še precej zdravi... razun P. Lovreta sem le mlade pokopaval.“ Se vé, stari so v mladosti zmerno živeli, mladi so pa pogosto gerdi „šnopsarji.“ Tudi omenjeni gosp. duhovni pastir piše, da je nedavno neko nedeljo dopoldne v pridigi priporočal zmernost in pri keršanskem nauku popoldne svaril zoper pijanost in nedeljsko skrunjenje; in sad je bil, da so nekega despremišljenega fanta zalivali z žganjem, ga upijanili, zvečer ga na pod spravili, ter ga ob 11 našli mertvega! — O varite se pijančevanja, varite se posebno žganja!

Suselka Fr., znani vrednik lista „Reform“, je umerl pri Sv. Križu pri Dunaju 1. kim. t. l. Pred l. 1848 je bil mož prekucuh, potem poslanec v Frankobrodu in vstavnega avstrijskega državnega zbora; l. 1845 je postal tajč-katolik, pozneje protestant; l. 1878 pa se je zopet spravil s svojo katol. Cerkvijo in zlasti poslednje leta pisaril v konservativnem duhu ter marsiktere zmotene misli ovračal z veliko spretnostjo in modrostjo. Na Kranjskem je bil močno znan njegov list. Od njega se zlasti liberalci lahko učijo, da je nemirno človeško serce, dokler v Bogu ne počiva.

Ephemerides Liturgicae. V Rimu bo začel izhajati z novim letom v latinskem jeziku „liturgiški časnik“, s posebnim blagoslovom Nj. Svetosti papeža Leona XIII, pod zavetjem kardinalov Bartolinija, prednika kongregacije za sv. obrede, in Parocchi-ja, vikarija Rimskega mesta, in po željah in s pripomočjo kongregacije za sv. obrede. Pečal se bo z liturgičnim starinoslovjem in z liturgično vedo; kazal bode, kako se imajo predpisani obredi dejansko izverševati; razlagal bode rubrike, donašal rešena prašanja Rimske liturgične akademije, priobčeval določbe kongregacije za sv. obrede, kakor tudi družih kongregacij določbe, če so v zvezi s sv. obredi. Izdajal bo novo zbirko imenovanih določb s pojasnili ter vednostno reševal dvome v obrednih zadevah. Pozornost svojo bo obračal tudi na liturgično petje, koralno in figuralno, in druge zadeve, ki se strinjajo s sv. obredi. Sodelovali bodo pri časniku o svetih obredih učeni možje iz vsega katoliškega sveta, vzlasti pa udje Rimske liturgične akademije. Izhajal bo list po enkrat na mesec ter stal za Italijo 10 lir, za naše kraje 11 lir ali 5 gld. 50 kr. Sotrudniki naj se oglašajo in naročniki svojo naročnino pošiljajo založniku: Pietro Christiano — Piazza Borghese, 91, Roma

—r.

Portatilija, altarni kamni, posvečeni od premil. gosp. knezoškofa Jakob a 16. t. m., dobivajo se v knezoškofijski pisarni.

Svetoskrunež pred nebeškimi vrati.

Svetoskrunež. Peter, odpri mi!

Sv. Peter. Kam češ iti?

Svetoskrunež. V nebese.

Sv. Peter. Kako, ker za nje nič delal nisi, si jih še smešil, zasramoval svetosti!

Svetoskrunež. Kam pa čem iti!

Sv. Peter. K tistemu, kteremu si služil.

Svetoskrunež. „Kdo bo dandanes še v pekel hodil? Nam liberalcem je bil pekel basen...“ Pusti me saj v vice!

Sv. Peter. Iz vic bi moral priti v nebese, med tiste, ktere pa si smešil in od nebés odvrčeval: veš, da za take nebese niso. Prevdari sam, kaj bi rekli, ako bi se prederznil ti med nje priti, v družbo tacih, ktere si v življenji do konca zasramoval, ker so za nebese delali in terneli!

Lucifer (ga zgrabi): „Le pojdi, le pojdi z menoj, kaj se boš prepiral; sej veš, da si bil moj, da si le z menoj in za moje kraljestvo delal: sram te bodi, da zdaj za to moledvaš, kar si v življenji zaničeval...“

Večna ječa se odpre in vanjo pogrezneta se obá. „In šli bodo: pravični v večno veselje; hudobni pa v večno terpljenje.“

Vesele praznike!

„*Quadragesima annis proximus fui.*“ Ps. 94.

Novo leto — moje bode štirideseto.

„*Danica*“ ob koncu XXXIX tečaja svojega naznanja preserčno zahvalo preblagim prijateljem, čestita vesele praznike, in prosi, da bi naročilo za 40. tečaj hitro obnoviti blagovolili.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. župnik Jan. Eder 3 gld. 26 kr. — Čast. g. kapl. Sim. Ažman 2 gld. — Čast. gosp. župnik J. Jarc 1 gld. — Jož. Arimatejic 2 gld.: „da financ-minister v novem letu ne resignira.“ — A. M. V. 1 gld. 50 kr. — Blaga gospa Josefina Starè 5 gld. — Č. g. J. Dernovšek 1 gld. — Dobrotna gospa Turkova lép dar v hrani.

Za sv. Detinstvo: Jožef Arimatejic 1 gld. — M. O. 1 gld. — Iz Šmartina pri Kr. po čast. g. V. Aljančiču 24 gld. 73 kr.

Za sveto leto: Iz Mekin po č. g. župniku 62 gld. — Iz Dola po č. g. župniku J. Jarc-u 10 gld. — M. Č. 70 kr. — Č. g. J. Dernovšek zopet 1 gld.

Za sv. Očeta: Jožef Arimatejic 1 gld. — A. M. V. 1 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: Preč. g. mestni župnik J. Rozman 6 gld. — Č. g. kapl. Sim. Ažman 1 gld. — Iz Škofje Loke cula obleke. — Neimenovana 1 gld. — Čast. gosp. Al. Starè 5 gld.

Za najpotrebniš misijon: Iz Mekin po č. g. župniku 14 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: Iz Šmartina pri Kr. 1 gld. 77 kr. po č. g. V. Aljančiču.

Za bratovščino S. R. Telesa: Jožef Arimatejic 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. St. Šr. v R.: Prejél; prav serčna hvala in vesele praznike!